

РЕШЕНИЕ

№ 37307

гр. София, 12.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав, в
публично заседание на 21.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: София Тодорова

при участието на секретаря Емилия Митова, като разгледа дело номер **5443** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба на Н. С. Д. и Ж. Н. Д., чрез адв. М. В., срещу мълчалив отказ на областен управител на Област С. да извърши административна услуга по преписка с вх. № ОА23-3039/23.04.2025 г. за издаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот или отписване на имота от актовете книги.

Жалбоподателите поддържат, че са подали всички необходими документи, в това число и заверени преписи на документи, които органът е изискал с писмо от 05.05.2025 г. от кмета на [община], но сезираният орган не се е произнесъл по искането за издаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот и дали имотът е отписан от актовете книги на имотите – държавна собственост. Считат, че е налице мълчалив отказ, който оспорват с настоящата жалба. Правят искане за отмяна на мълчаливия отказ и връщане на преписката на административния орган с указания за предоставяне на поисканата административна услуга. Претендират присъждане на разноски на представляващия ги адвокат на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата (ЗА) във връзка с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 за възнаграждения за адвокатската работа.

Ответникът по жалбата - областен управител на Област С., в съдебно заседание се представлява от юрк. К. С., която оспорва жалбата като неоснователна и моли за нейното отхвърляне. Излага съображения, че поисканите от жалбоподателите разноски са прекомерни и следва да се съобразят с решение от 25.01.2024 г. на Съда на Европейския съюз (СЕС).

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата.

Жалбата е допустима като подадена в срока по чл. 149, ал. 2 от АПК (ред. ДВ, бр. 30 от 11 Април 2006 г.), доколкото заявлението за извършване на административната услуга е подадено на 23.04.2025 г. и 7-дневният срок по чл. 57, ал. 2 от АПК е изтекъл на 30.04.2025 г. Жалбата, с която е сезиран съдът е подадена на 20.05.2025 г., т. е. в законоустановения едномесечен срок, от лица с правен интерес от оспорването.

След като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните, съдът приема следното:

От представените по делото писмени доказателства се установява, че Н. С. Д. и Ж. Н. Д. са подали молба – декларация до нотариус за признаване право на собственост върху недвижим имот, чрез извършване на обстоятелствена проверка. Със заявление вх. № ОА23-3039/23.04.2025 г. до областния управител на Област С. Н. С. Д., чрез адв. М. В. Т., е поскала да ѝ бъде издадено удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот или отписване на имот ПИ 11884.5974.83, находящ се в [населено място] – Нови Искър, местност „С. локва“ от актовете книги. Към заявлението са приложени заверени копия на удостоверение от кмета на Столична община – Район „Нови Искър“, скица на ПИ № 15-310690-20.02.2025 г. за ПИ 11884.5974.83, скица копие на неодобрен кадастрален план от 1993 г., пълномощно за адв. М. В. Т. и документ за платена такса.

С писмо № ОА23-3039-1 от 05.05.2025 г. на областния управител на Област С. до кмета на Столична община – Район „Нови Искър“, с копие до жалбоподателите, е поискана информация и документи за поземлен имот с идентификатор 11884.5974.83, като е предоставен 3-дневен срок за представяне на заверено копие на цитираните в заверка върху молба-декларацията Удостоверение № РНИ25-МД94-39(2)/07.04.2025 г., № РНИ-МД94-39(3)/08.04.2025 г.

С писмо от 12.05.2025 г. кметът на Столична община – Район „Нови Искър“ е представил заверени копия на поисканите удостоверения. Други документи по преписката не са приложени. В съдебно заседание пълномощникът на ответника заявява, че върху поисканата административна услуга все още се работи.

Въз основа на така събраните доказателства, съдът намира от правна страна следното:

Жалбоподателите са поискали административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 от ДР на Закон за администрацията, състояща се в издаване на удостоверение по чл. 82а от Закон за държавната собственост (ЗДС), че имот е отписан от актовете книги на имотите – държавна собственост.

Съгласно чл. 75 от ЗДС в министерствата, ведомствата и областните администрации, които съставят актове за държавна собственост, се създават главен регистър и спомагателни регистри по образец, утвърден от министъра на регионалното развитие. Главният регистър и спомагателните регистри се водят от длъжностно лице, оправомощено от министъра, ръководителя на ведомството или областния управител, а съгласно чл. 76 от ЗДС актовете за държавна собственост, главният регистър и спомагателните регистри се съхраняват безсрочно.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал. 1 от ЗДС, имоти, неправилно актувани като държавна собственост, както и имоти, основанието за актуване на които е отпаднало, се отписват от актовете книги със заповед на областния управител и се предават на собственика. Промяната на собствеността подлежи на вписване. Когато незаконосъобразно е актуван имот – държавна собственост, като общински, актът за общинска собственост се отменя със заповед на областния управител – чл. 79, ал. 1 от ЗДС. В тази връзка, в конкретния случай областният управител е сезиран с искане за предоставяне на административна услуга, която е в неговите правомощия. По делото не се оспорва, че жалбоподателите са представили всички необходими документи, в т. ч. и пълномощно и доказателства за внесена такса. След като е редовно сезиран, административният орган е длъжен да извърши поисканата административна услуга, като единствено отрази в

удостоверението дали имотът е отписан от актовете книги на имотите - държавна собственост. Единственото обстоятелство, което областният управител следва да отрази в удостоверението е дали имотът е отписан от актовете книги. В това производство не се изисква от областния управител да признава или отрича материални права. Иска се единствено предоставяне на конкретна административна услуга – издаване на удостоверение по чл. 82а от ЗДС, за която органът разполага с необходимата информация и е компетентен да извърши. В тази връзка не е било необходимо и изискването на заверените копия от удостоверенията от кмета на Столична община – Район „Нови Искър“, още повече, че административният орган е предприел това действие след изтичане на срока за произнасяне. Въпреки че изисканите от кмета на Столична община – Район „Нови Искър“ заверени копия на удостоверения са представени на 12.05.2025 г., областният управител не е предоставил исканата административна услуга. Предвид изложеното така постановеният мълчалив отказ следва да бъде отменен и преписката да бъде върната за произнасяне по заявлението.

Съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК при отмяна на административен акт, който в случая е обективиран в мълчалив отказ, когато естеството на въпроса не позволява решаването му от съда, преписката следва да се изпрати на административния орган за провеждане на административната процедура и предоставянето на административната услуги при спазване на задължителните указания по тълкуване и прилагане на закона. Когато задължи органа да издаде административен акт или документ, съдът определя и срок за това, на основание чл. 174 от АПК. В случая следва да се определи срок съответстващ на законоустановения по чл. 57, ал. 2 от АПК.

По отговорността на страните за разноски:

При този изход на делото право на разноски на основание чл. 143, ал. 1 от АПК имат жалбоподателите. С оглед заявеното искане от процесуалния представител на Н. С. Д. и Ж. Н. Д. по делото се претендира само присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на адв. В., която видно от представения по делото договор за адвокатска защита и съдействие от 20.05.2025 г., е осъществила безплатна правна помощ. При тези данни дължимото възнаграждение се определя на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА във връзка с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 за възнагражденията за адвокатската работа и е в размер на 1000 лева.

Неоснователно е възражението на ответника за прекомерност на поисканото от процесуалния представител на жалбоподателите адвокатско възнаграждение за предоставената безплатна правна помощ. Необосновано е твърдението, че присъденото адвокатско възнаграждение е прекомерно и с оглед фактическата и правна сложност на настоящото производство. То не надхвърля обичайно присъжданите на процесуалните представители разноски по дела с подобен характер. В този смисъл е и указанието на СЕС по дело С-438/22, а именно съдът да преценява във всеки конкретен случай релевантните обстоятелства, характеризиращи случая, както и икономическият и правен контекст, в който той се вписва.

Настоящият състав намира, че определеният и заплатен размер от 1000 лв. отговаря на реално осъществената процесуална защита и съдействие. Безпротиворечивата практика на административните съдилища по въпроса, който е разглеждан в делото, е позволявала на ответника да съобрази процесуалното си поведение в хода на административното производство. Областният управител с бездействието си обаче, е станал повод за завеждане на делото, поради което не може да се възложи в тежест на страната невъзстановяването на част от разноските, които тя е направила в защита на своя легитимен интерес /а те не са необосновано високи/. Н. С. Д. и Ж. Н. Д. очевидно са избрали адвокат, който активно и адекватно е осъществил правното съдействие по решаване на спорния въпрос. Безспорно, не може да се очаква всяко едно лице да може подробно и в дълбочина да познава законодателството на България, така че да защити

самостоятелно и напълно правата си по възникнали правни спорове. Още по-малко може да се разчита на това, когато ответната страна е орган на държавна власт, който би бил в облагодетелствана позиция, използвайки знанията и услугите на юрисконсултите си. Това би лишило от смисъл и необходимост от адвокатската професия, а не това е идеята, защитавана от Съда на Европейския съюз в решението по дело C-438/22, касаещо неограничаването на конкуренцията. Ето защо, съдът намира за разумна сумата, заплатена от жалбоподателя за адвокатско възнаграждение в настоящото производство, като същата е съобразена и с разпоредбата на чл. 38, ал. 2 от ЗА във връзка с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 за възнагражденията за адвокатската работа.

Воден от горното и на основание чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, Административен съд – София-град, 29 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на областен управител на Област С. да извърши административна услуга по преписка с вх. № ОА23-3039/23.04.2025 г. за издаване на удостоверение за наличие или липса на акт за държавна собственост на имот или отписване на имота от актовете книги.

ИЗПРАЩА административната преписка на областния управител на Област С., за предоставяне на поисканата административна услуга по преписка с вх. № ОА23-3039/23.04.2025 г. в 7-дневен срок, считано от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Областна администрация на Област С. с адрес [населено място], [улица] да заплати на адв. М. В. Т. с ЕГН [ЕГН] и адрес [населено място], [улица], вход А, етаж 3, офис 17, сумата от 1000 (хиляда) лева, представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: